

Dansk græs kan erstatte soja på grisenes menu

20-06-2019

GUDP

Landbruget kan lette sit klimaaftryk ved at erstatte importeret soja med protein udvundet af af græs ved hjælp af grøn bioraffinering. GUDP-projektet Su-perGrassPork viser nu, at græsfodrede grise fuldt ud kan konkurrere på til-vækst og smag.

Flæskestegen smager lige godt, uanset om grisene er fodret med protein fra dansk græs eller fra importeret soja. Det konstaterede deltagerne ved en smagstest i Danish Crown's Meat Lab i Herning arrangeret af udviklingsprojektet SuperGrassPork.

Resultatet af smagstesten kan vise sig at få stor betydning, for det er afgørende for, om det i fremtiden kan lade sig gøre at fodre svin med bioraffineret græsprotein i større stil og dermed omlægge en del af det danske kornareal til mere miljøvenlige græsmarker.

Milepæl nået

”Det var lidt af en milepæl både for projektet og for arbejdet med grøn bioraffinering i det hele taget,” siger Erik Fog, projektleder for SuperGrassPork og landkonsulent ved SEGES Økologi Innovation.

”Sidste år undersøgte vi landmænds interesse for at bruge raffineret græsprotein som svinefoder, og vi fandt ud af, at noget af det mest afgørende for dem, var sikkerhed for, at græsfoderet ikke forringer hverken kødkvalitet eller grisenes tilvækst,” forklarer han.

Begge dele er nu afklaret. Projektet, der er støttet af Grønt Udviklings og Demonstrationsprogram, GUDP, under Miljø- og Fødevarerministeriet, har gennemført et succesfuldt fodringsforsøg. Husdyrbrugsforsker Lene Stødkilde fra Aarhus Universitet i Foulum har undersøgt 48 grisenes tilvækst, og fundet, at de vokser fantastisk med græsprotein i maven.

Store miljø- og klimafordele

Der er afgørende klima- og miljøperspektiver i grøn bioraffinering. Det er en teknik, hvor en del af proteinerne i græs bliver adskilt fra græssets tungt fordøjelige fibre. Dermed bliver proteinerne tilgængelige for enmavede dyr og mennesker, der ikke har drøvtyggermave som køer og andre naturlige græsædere.

Der er mulighed for store miljø- og klimagevinster, hvis det lykkes at udvikle teknikken, så en større del af det importerede sojaprotein i dansk svinefoder kan erstattes med lokalt produceret græs, og derfor er de positive testresultater fra SuperGrassPork så vigtige, vurderer Erik Fog.

”Grøn bioraffinering kan give græsmarkerne en renæssance i dansk landbrug, og det er der store fordele ved, fordi de opsamler kulstof og udvaskningen af kvælstof bliver mindre. Når der er kløver i græsset, kan marken desuden være mere selvforsynende med kvælstof,” forklarer han.

Rentabiliteten skal styrkes

Ind til videre er grøn bioraffinering især interessant for økologiske landmænd, fordi de har et klart ønske om at være selvforsynende med proteinfoder og udfase de importerede økologiske sojaprodukter, som mange øko-svin får i dag.

”Økologisk soja er meget dyrt, dobbelt så dyrt, som konventionelt soja, og derfor er der også et stort økonomisk incitament for økologerne til at finde alternativer. Men i den konventionelle svineproduktion er græsproteinet ikke konkurrencedygtigt endnu,” siger Erik Fog.

Det er planen, at projektets partnere på Institut for Ingeniørvidenskab ved Aarhus Universitet skal bygge et anlæg, der kan forarbejde græs i meget større mængder end de eksisterende små forsøgsanlæg kan i dag. Det vil give mulighed for forsøg i større skala, og for at vurdere, hvad der skal til for at produktionen bliver økonomisk rentabel. Samtidig vil der blive etableret prototypeanlæg støttet af GUDP hos kommercielle aktører.

”Med de nye initiativer på området tror jeg, der stor sandsynlighed for at koden til succesrig produktion af græsprotein bliver knækket, så vi kan supplere miljøgevinsten med en ny kommerciel succes for det danske fødevarerhverv,” konstaterer Erik Fog.

GUDP-støtte til grøn bioraffinering

SuperGrassPork er ét af flere udviklingsprojekter, som med støtte fra GUDP undersøger mulighederne i grøn bioraffinering. GUDP fik i 2018 tilført 25 mio. kr. til fremme af grøn bioraffinering. Bevillingen var et resultat af den politiske "Aftale om målrettet regulering – Et nyt paradigme for miljøregulering af dansk landbrug," som et flertal i Folketinget vedtog i januar 2018.

Aktuelt arbejder to projekter med grøn bioraffinering støttet af puljen. Det er InnoGrass, som undersøger, om protein fra græs og lucerne kan bruges som proteintilskud i fødevarer til mennesker og projektet AlfaMaxBioraf, som arbejder med at maksimere proteinudbyttet ved lucerne.

Fakta om bioraffinering

- Ved at bioraffinere græs/kløver kan fibre udnyttes til foder til køer, den såkaldte "brunsaft" kan laves til biogas og et proteinkoncentrat kan blive til foder til grise, fjerkræ og evt. også til human ernæring.
- Grøn bioraffinering kan bane vejen for en omlægning i landbruget fra korn og majs til græs/kløvergræs. Dermed sænkes CO₂-udledningen betragteligt, fordi græs har et markant lavere klimaaftryk end korn.
- Importeret sojaprotein kan erstattes med dansk produceret græsprotein i husdyrproduktionen.

Projektet SuperGrassPork

Deltagere: SEGES Økologi Innovation (projektleder). Aalborg Universitet, Sektion for Bæredygtig Bioteknologi; Aarhus Universitet, Institut for Ingeniørvidenskab; Aarhus Universitet, Institut for Husdyrvidenskab; Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi; Københavns Universitet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi; IFAU, Institut for fødevarerstudier og Agroindustriell Udvikling; Friland A/S (Danish Crown) og Vestjyllands Andel.

GUDP-støtte: SuperGrassPork er ét af flere projekter om bioraffinering, som er støttet af GUDP, Miljø- og Fødevarerministeriets grønne udviklings og demonstrations-program. GUDP fik i 2018 tilført 25 mio. kr. til området som led i den politiske "Aftale om målrettet regulering – Et nyt paradigme for miljøregulering af dansk landbrug," som et flertal i Folketinget vedtog i januar 2018.